

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/30/2022
Identifikačné číslo spisu:	1114217403
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1114217403.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu Mesto Levice, Levice, Námestie hrdinov č. 1, IČO: 00 307 203, zastúpeného LEGATE, s.r.o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8/A, IČO: 35 846 909, proti žalovanému: AMAZING CO., Capital City, Independence Avenue, P.O.BOX 1312, Victoria, Mahé, Seychelská republika, registračné číslo: 056603, zastúpenému Mgr. Róbertom Kučerom, advokátom, Žilina, Veľká Okružná 39, v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 34Cb/137/2017, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2018 č. k. 3Cob/219/2017-1395, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2018 č. k. 3Cob/219/2017-1395 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 21. februára 2017 č. k. 34Cb/137/2014-1203 rozhodcovský rozsudok vydaný Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave so sídlom Gorkého 9, 816 03 Bratislava, v právnej veci žalobcu AMAZING CO., so sídlom Capital City, Independence Avenue P.O. BOX 1312, Victoria, Mahé, Seychelská republika, reg. č. 056603 proti žalovanému Mesto Levice, so sídlom Námestie hrdinov č. 1, 934 01 Levice, IČO: 00 307 203, o zaplatenie 35 366,91 eura s úrokom z omeškania, 97 599,54 eura zmluvnej pokuty, 399 377,60 eura s úrokom z omeškania, 286 952,80 eura zmluvnej pokuty, 81 434,71 eura s úrokom z omeškania, 42 793,94 eura zmluvnej pokuty, 25 675,50 eura s úrokom z omeškania, 13 492,48 eura zmluvnej pokuty, vedenej pod sp. zn. Rsp M-19/2009 zo 7. júna 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. júla 2011, zrušil podľa § 40 ods. 1 písm. h) Zákona o rozhodcovskom konaní platného a účinného do 31. decembra 2014 a vec vrátil Rozhodcovskému súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave na ďalšie konanie. Súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie v prvom rade uviedol, že v danom prípade, bola zachovaná subjektívna 30-dňová lehota, stanovená v ustanovení § 41 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o

rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZRK“), podľa ktorej jej začiatok začne plynúť v lehote 30 dní odo dňa, keď sa účastník rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu, dozvedel o dôvode obnovy konania alebo odo dňa, keď ho mohol po prvýkrát uplatniť. Žaloba bola žalobcom doručená na súd v pondelok 16. júna 2014 a žalobca sa mohol dozvedieť o dôvode obnovy najskôr nasledujúci deň po dni vyhotovenia znaleckého posudku ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2014/7028, vypracovaného Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru, odborom prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz, teda najskôr 16. mája 2014, pričom koniec 30-dňovej lehoty na podanie žaloby pripadol na 14. júna 2014 (sobotu). Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že zo strany žalobcu bola zachovaná aj objektívna trojročná lehota stanovená v ustanovení § 41 ods. 2 ZRK, ktorá plynula odo dňa, keď ho mohol žalobca po prvýkrát uplatniť, najneskôr však do troch rokov od doručenia rozhodcovského rozsudku. Zároveň konajúci súd konštatoval, že ako dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku je prípustný nielen dôkaz, ktorým je znalecký posudok z trestného konania, ale aj dôkaz uplatnený 23. novembra 2015, ktorým je uznesenie o vznesení obvinenia. Dodal, že účinky procesného úkonu, ktorým bol uplatnený žalobný dôvod - obnova konania počas platnosti a účinnosti príslušnej právnej úpravy umožňujúcej uplatniť takýto dôvod (hoci neskôr došlo k jej zmene), ostávajú zachované aj po zmene príslušného procesného predpisu, a to v súlade s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov.

3. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či sa v danom prípade v tomto konaní jedná o litispendenciu, t.j. prekážku prv začatého konania, a ktorú namietal žalovaný, a to z dôvodu, že na Okresnom súde Bratislava I, už prebieha súdne konanie pod sp. zn. 33Cb/80/2011 o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktoré je prerušené do právoplatného skončenia tohto konania. Zistil, že v tomto konaní si žalobca uplatnil dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyplývajúce z iných skutkových okolností, ktorými sú možnosť vykonať dôkaz, ktorý nebolo možné vykonať v pôvodnom konaní, a ktorý môže pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Preto názor vyslovený odvolacím súdom v uznesení z 19. februára 2015 č. k. 8Cob/293/2014-804, že nie je možné pre prekážku litispendencie (i keď čiastočnú) viesť samostatne konanie sp. zn. 33Cb/80/2011 a konanie sp. zn. 34Cb/137/2014 na Okresnom súde Bratislava I, sa týkal odloženia vykonateľnosti rozhodnutia, o ktorej už bolo rozhodnuté v konaní vedenom pod sp. zn. 33Cb/80/2011. Prekážku litispendencie preto nezistil.

4. Okresný súd Bratislava I mal v konaní preukázané, že v čase konania bolo vedené trestné súdne konanie na obvineného Romana Žigmunda, bývalého konateľa zaniknutej obchodnej spoločnosti NEFRETITI s.r.o., IČO: 36 402 711, vymazanej z Obchodného registra dňa 8. januára 2010, ktorá svoje pohľadávky zo zmluvného vzťahu voči žalobcovi postúpila žalovanému. Z uvedeného vyplýva, že skutkový podklad rozhodcovského rozsudku mohol byť dosiahnutý trestným činom, čo vyplýva z uznesenia o vznesení obvinenia voči osobe Romana Žigmunda vydané vyšetrovateľom Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-1141/NKA-FP-ZA-2013. Trestný čin, z ktorého je Roman Žigmund obvinený, spočíva v tom, že jednotlivé peňažné nároky s úspechom uplatnené v rozhodcovskom konaní boli údajne najprv uplatnené u žalobcu dorúčením faktúr do podateľne žalobcu, pričom k takému doručeniu však v skutočnosti nikdy nemalo dôjsť, čím sa obvinený mal dopustiť trestného činu podvodu, keď odtlačky pečiatok kancelárie prvého kontaktu Mesta Levice na údajne doručených listinách mali byť sfaľované. Súd bol toho názoru, že žalobca si uplatnil dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v súlade s vtedy platnými a účinnými zákonmi, a to ZRK a OSP a aj keď sa novelou ZRK zmenili dôvody na podanie žaloby o zrušenie Rozhodcovského rozsudku a to tak, že dôvod obnovy konania bol vypustený. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

5. Pre úplnosť okresný súd uviedol, že ďalej sa nezaoberal dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. h) ZRK v spojení s § 228 ods. 1 písm. e) OSP pre rozpor s rozhodnutiami SD EÚ, a ktorý je podľa žalobcu nezlučiteľný s právom EÚ - smernicou Rady 93/37/EHS o koordinácii postupov verejného obstarávania prác a v rozpore so zásadou transparentnosti, zásadou hospodárnosti a efektívnosti, zásadou nediskriminácie a rovnosti zaobchádzania, ako aj zásadou zachovania hospodárskej súťaže. A to vzhľadom na to, že skúmanie uvedeného, by už nemalo vplyv na rozhodnutie vo veci z hľadiska posúdenia oprávnenosti tohto dôvodu na zrušenie rozhodcovského

rozsudku.

6. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom z 21. novembra 2018 č. k. 3Cob/219/2017-1395, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného uviedol nižšie uvedené skutočnosti.

8. Odvolací súd s poukazom na § 40 ods. 1 písm. h) ZRK účinnom do 31. decembra 2014 a § 228 ods. 1 písm. a) OSP konštatoval, že súd mohol vyhovieť žalobe z dôvodov v nej uvedených, ktoré boli uplatnené včas a v súlade so zákonnou úpravou v tom čase, a to napriek zmene aplikovateľných procesných predpisov, ku ktorej došlo v priebehu konania a ktorá takéto dôvody pre podanie žaloby nepripúšťa.

9. K žalovaného odvolacej námietke litispendencie krajský súd uviedol, že k prekážke skôr začatého konania nedošlo, hoci v konaniach sp. zn. 33Cb/80/2011 (skôr začaté konanie) a sp. zn. 34Cb/137/2014 (neskôr začaté konanie) vystupujú tí istí účastníci a tieto majú rovnaký predmet, nie je však naplnená totožnosť skutkových okolností. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie týkajúcim sa námietky litispendencie a včasnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku a na jasné, zrozumiteľné a právne správne odôvodnenie v ďalšom odkázal.

10. Odvolací súd sa ďalej stotožnil s argumentom žalobcu, že znalecký posudok, ktorý mal odôvodňovať zrušenie rozhodcovského rozsudku, sa nemusí vysporiadať so žiadnym predchádzajúcim znaleckým posudkom a jeho závermi, nakoľko žalovaný predložil tri znalecké posudky ním zaobstarané v civilnom (rozhodcovskom) konaní a uvedená povinnosť sa týka iba trestného konania, v ktorom bol predmetný znalecký posudok vyhotovený.

11. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca v rámci konania pred rozhodcovským súdom v prvom úkone, ktorý mu patrilo, t.j. vyjadrenie k žalobe navrhol rozhodcovskému súdu vykonať dokazovanie v tom smere, aby žalovaný založil do spisu originály faktúr a podaní za účelom preskúmania podacej pečiatky z dôvodu, že pečiatky podateľne žalobcu sa na kópiách dokladov od žalovaného líšia od skutočných prezenčných pečiatok používaných žalovaným. Dôvodom uvádzaným žalobcom na obnovu konania preto bola listina - dôkaz, ktorý nemohol vykonať v pôvodnom konaní. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nemohol v konaní pred rozhodcovským súdom vykonať dokazovanie znaleckým posúdením pravosti prezenčných pečiatok na uvedených listinách, pretože týmito listinami nedisponoval a neboli ani súčasťou spisu rozhodcovského súdu, pretože originálne listiny boli žalovanému na pojednávaní rozhodcovského súdu vrátené. Tým, že rozhodcovský súd sa v dostatočnom rozsahu nezaoberal námietkou žalobcu ohľadne pravosti prezenčných pečiatok a nevykonával v tomto smere žiadne dokazovanie je zrejmé, že žalobcovi bolo v rozhodcovskom konaní odňaté právo konať pred súdom.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že boli v danom prípade splnené podmienky na pripustenie obnovy konania podľa § 288 ods. 1 písm. a), b) OSP a teda v súlade s § 40 ods. 1 písm. h) zákona č. 244/2002 Z. z., boli dané zákonné dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Dodal, že je úlohou súdu prvej inštancie, aby posúdil dôkaz - znalecký posudok č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2014/7028 z 15. mája 2014 ako ďalší listinný dôkaz predkladaný žalobcom, vyhodnotil jeho výpovednú hodnotu a skutkové tvrdenia uvedené v tomto znaleckom posudku.

13. Na základe vyššie uvedených zhodnotení krajský súd napadnutým rozhodnutím, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne rozhodnutie. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

14. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č.l. 1423 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. d), e), f) CSP. Podľa žalobcu ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

15. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. d) CSP, t.j. že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie uviedol, že právny názor Krajského súdu v Bratislave z 19. februára 2015 č. k. 8Cob/293/2014-804 bol pre okresný súd záväzný. Napriek tomu súd prvej inštancie záväznosť uvedeného rozhodnutia nerešpektoval a na základe vlastného uváženia svojim rozhodnutím rozhodol v rozpore s ním. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí prekážkou litispendencie zaoberal v bode 29., keď konštatoval nenaplnenie podmienky totožnosti skutkových okolností a stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie. Zároveň dovolateľ uviedol, že závery odvolacieho súdu považuje za nesprávne a arbitrárne s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrenú v rozhodnutí č. R 97/2003.

16. K námietke uplatnenej podľa § 420 písm. e) CSP, podľa ktorej rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, dovolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/441/2012, 3Cdo/12/2016 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 136/2008, ktorých závery sú v plnom rozsahu aplikovateľné aj vo vzťahu k väzbanosti súdu prvej inštancie právnymi závermi kasačného rozhodnutia odvolacieho súdu v prejednávanej spore. Dovolateľ má za to, že vo veci nerozhodoval zákonný sudca, ktorým v dôsledku záväzného právneho názoru Krajského súdu v Bratislave mal byť sudca v konaní pred Okresným súdom Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 33Cb/80/2011. Táto vada nebola podľa dovolateľa odstránená ani v odvolacom konaní, z ktorého dôvodu je napadnuté rozhodnutie zaťažené vadou zmatečnosti.

17. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, vzhliadol dovolateľ v tom, že v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie sa nenachádza skutkové zistenie, na ktoré poukazuje odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 31. Odvolací súd týmto podľa dovolateľa dospel k ďalším, dopĺňujúcim skutkovým zisteniam, odlišným od skutkového stavu zistenému súdom prvej inštancie bez toho, aby nariadil pojednávanie a zopakoval dokazovanie.

18. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu je daný podľa dovolateľa aj tým, že pri vydaní svojho rozhodnutia použil iné ustanovenie právneho predpisu, čím je napadnuté rozhodnutie prekvapivé. Odvolací súd aplikoval na vec ustanovenie § 228 ods. 1 písm. a) OSP, hoci rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z ustanovenia § 228 ods. 1 písm. b) OSP. Ďalej podľa dovolateľa krajský súd nesprávne postupoval aj pri nedoručení písomného podania žalobcu označeného ako „kontra vyjadrenie“, čím mu bolo podľa jeho názoru odňaté právo na spravodlivý proces.

19. Dovolateľ ďalej pomerne rozsiahlo a opakujúcimi sa skutočnosťami uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení základnej právnej otázky v tejto veci, a to „zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. h) ZRK v znení účinnom do 31. decembra 2014 nakoľko sú tu dôvody, pre ktoré možno žiadať obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. a), b) OSP; a to nový listinný dôkaz znalecký posudok č. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2017/7028 zo dňa 15. mája 2014 vyhotovený po skončení rozhodcovského konania v trestnom konaní, ktorý s poukazom na priebeh rozhodcovského konania podľa právneho názoru súdu nemohol žalobca vykonať v pôvodnom rozhodcovskom konaní, čím boli splnené podmienky na pripustenie obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a), b) OSP“.

20. Základnú podstatu právnej otázky rozvinul dovolateľ v otázke „či sú splnené podmienky procesnej prípustnosti obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a), b) OSP v prípade, ak ten kto obnovu navrhuje, nevyužil všetky procesné možnosti zabezpečenia a vykonania dôkazu (znaleckým posudkom)

v pôvodnom konaní, ak sa domáha povolenia obnovy na základe dodatočného vyhotovenia znaleckého posudku (neexistujúceho v čase pôvodného konania) po skončení pôvodného konania? Otázka je ďalej rozsiahlo rozvíjaná tým, že má ísť o znalecký posudok v trestnom konaní ohľadom falšovania prezenčných pečiatok na sporných listinách, kedy strana v pôvodnom rozhodcovskom konaní nenavrhol vykonanie znaleckého skúmania rozhodcovským súdom, neuplatnila dostupné zákonné procesné oprávnenia ako vyhotovenie fotokópií z originálov na rozhodcovskom súde.

21. Dovolateľ poukázal na to, že obnovou sa nemožno domáhať nápravy procesných pochybení (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 15/2000, č. 1/2017; uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/193/2010, 4Cdo/462/2013, 2Cdo/96/2008, 4Cdo/18/2010; uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 606/2015; uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28Cdo/2846/2009, 22Cdo/2090/2006, 22Cdo/1303/2005). V zmysle uvedeného má dovolateľ za to, že žalobcom predložený znalecký posudok neexistoval v čase rozhodovania rozhodcovského súdu, z ktorého dôvodu nejde o dôkaz vyžadovaný pre prípustnosť povolenia obnovy konania. Opačný záver je podľa dovolateľa arbitrárny, neudržateľný a nesprávny.

22. Ďalšou nesprávne posúdenou právnou otázkou má byť podľa dovolateľa tá, či môže byť povolená obnova konania na základe dôkazu, ktorý sa nejaví byť pravdepodobným na privodenie priaznivejšie rozhodnutie v obnovenom konaní. V tejto súvislosti dovolateľ opakovane na šiestich stranách poukazuje na znalecký posudok vyhotovený v trestnom konaní, komparuje ho s iným znaleckým posudkom, vyjadruje sa ku dokazovaniu a posúdeniu listinných dôkazov, a to všetko s odkazom na viacero rozhodnutí, či stanovísk slovenských a českých súdov. Dovolateľ uzavrel, že znalecký posudok ČES: PPZ - KEU-BA-EXP-2014/7028 nemá obsahové náležitosti v zmysle § 17 ods. 4 zákona o znalcoch č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o znalcoch“), jeho závery sú nepreskúmateľné a ani pri jeho vykonaní ako dôkazu, nemá žiadnu výpovednú relevanciu vo vzťahu k preukázaniu skutočnosti pre povolenie obnovy konania.

23. Dovolateľ vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

24. Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že viazanosť súdu prvej inštancie právnym názorom nadriadeného súdu je aplikovateľná v prípadoch, ak v konaní došlo k procesným vadám, avšak v danom prípade bol vyjadrený nadriadeným súdom názor na spojenie vecí do jedného konania. Posúdenie spojenia vecí bolo ponechané na konajúcom súde, z ktorého dôvodu v konaní nie je daná prekážka litispendencie. Z uvedeného dôvodu rozhodoval spor podľa žalobcu zákonný sudca s tým, že žiadna z právnych viet uvedených žalovaným v tejto súvislosti nie je aplikovateľná v tomto prípade.

25. K ostatným dovolacím dôvodom zmätočnosti žalobcu uviedol, že odvolací súd dospel k rovnakým skutkovým zisteniam ako súd prvej inštancie, len popísaný inými slovami s tým, že napadnuté rozhodnutie nie je prekvapivé. Ďalej podľa názoru žalobcu mal žalovaný v odvolacom konaní adekvátny priestor na realizáciu svojich procesných práv a tieto náležite využil, ani námietka nedoručenia kontra vyjadrenia nemala za následok porušenie práv žalovaného na spravodlivý proces.

26. V súvislosti s odklonom odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu žalobca uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, ku ktorým dospeli na základe vykonaného dokazovania. Dodal, že si v rozhodcovskom konaní splnil svoju procesnú povinnosť tvrdenia a povinnosť označiť dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, avšak objektívne nemal možnosť predložiť dôkaz - znalecký posudok a vykonať znalecké dokazovanie, keďže nedisponoval originálmi ani kvalitnými prvkópiami listín obsahujúcimi sporené odtlačky pečiatok, ktoré boli potrebné na znalecké skúmanie. Navyše rozhodcovský súd mal podľa žalobcu za to, že vykonanie ním navrhnutého dokazovania nie je potrebné, nakoľko tvrdenie sfalšovania pečiatok považoval za účelné. Týmto podľa názoru žalobcu existovala prekážka objektívneho charakteru znemožňujúca vykonanie dôkazu v pôvodnom rozhodcovskom konaní, resp. dôvod obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. b) OSP. Pre úplnosť žalobca poukázal na to, že hodnotenie dôkazu by bolo nad rámec potrieb konania o

zrušenie rozhodcovského rozsudku a konajúce súdy na to ani nemali právomoc, z ktorého dôvodu opačný názor žalovaného nemá oporu v zákone a je nesprávny.

27. Z uvedených dôvodov považuje žalobca podané dovolanie za nedôvodné a navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol a priznal mu úplnú náhradu trov dovolacieho konania.

28. O dovolaní žalovaného rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 26. augusta 2020 sp. zn. 2Obdo/47/2019 tak, že dovolanie žalovaného odmietol s konštatovaním, že aj v prípade záveru o prípustnosti dovolania a zrušení rozsudku odvolacieho súdu by kasačné rozhodnutie súdu prvej inštancie ostalo stále v platnosti, právne postavenie sťažovateľky by sa nezmenilo, z čoho vyplýva, že sťažovateľkou navrhovaný spôsob rozhodnutia nesleduje účel procesného inštitútu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Ústavný súd SR nálezom sp. zn. IV. ÚS 589/2021 uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie so záverom, že rozsudok odvolacieho súdu, ktorým dochádza k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, možno chápať ako rozhodnutie o veci samej a vo svojej podstate sú účinky rozsudku o vyhovení žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku analogické k účinkom rozsudku o povolení obnovy konania.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po vrátení veci na ďalšie konanie Ústavným súdom Slovenskej republiky, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

30. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

31. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

32. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

33. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. d), e), f) CSP, keďže má za to, že postup odvolacieho súdu trpí vadami zmätočnosti. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 CSP teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

34. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo

konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Dovolací súd prioritne vzhľadom na závery Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 589/2021 a obsah podaného dovolania uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu, ktorým dochádza k zrušeniu rozhodcovského rozsudku, možno chápať ako rozhodnutie o veci samej a vo svojej podstate sú účinky rozsudku o vyhovení žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku analogické k účinkom rozsudku o povolení obnovy konania, z ktorého dôvodu dovolací súd pristúpil k dovolaciemu prieskumu dovolateľom vytýkaných väd konania podľa § 420 CSP.

36. Dovolateľ vzhliadol vadu zmätočnosti ustanovením § 420 písm. d) CSP, nakoľko je názoru, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Uviedol, že právny názor Krajského súdu v Bratislave z 19. februára 2015 č. k. 8Cob/293/2014-804 bol pre okresný súd záväzný v konaní vedenom pod sp. zn. 33Cb/802011, ktoré sa začalo skôr. Týmto je dovolateľ názoru, že je v konaní daná prekážka tzv. litispendencie.

37. Prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia) upravuje ustanovenie § 159 CSP, podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr. Táto prekážka zabráňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnaké strany sporu, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu, či skutkového deja. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania (strany sporu) a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2011, sp. zn. 5 Cdo 280/2010).

38. Dovolací súd zisťuje, že žalobca sa žalobou, o ktorej sa koná v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 33Cb/80/2011, domáha zrušenia Rozhodcovského rozsudku z dôvodu námietky zaujatosti rozhodcu podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f) ZRK, z dôvodu porušenia zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g) ZRK, z dôvodu neplatnosti Dodatku č. 1 (vyslovenej aj rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 60 Cb 124/2011-554 zo dňa 5. augusta 2015) a podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. h) ZRK s uvedením potenciálnych skutočností, ktoré v prípade ak nastanú, budú predstavovať dôvod obnovy konania.

39. V súdnej veci si žalobca uplatnil dôvody na zrušenie Rozhodcovského rozsudku vyplývajúce z iných skutkových okolností, ktorými sú možnosť vykonať dôkaz, ktorý nebolo možné vykonať v pôvodnom konaní, a ktorý môže pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, pričom týmto dôkazom je znalecký posudok z trestného konania vypracovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ Bratislava číslo ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2014/7028 zo dňa 15. mája 2014.

40. Z vyššie uvedených zistení je zrejmé, že v označených konaniach ide síde o totožnosť strán sporu, avšak predmetom konania sú rozdielne skutkové okolnosti a skutočnosti, ktoré neboli známe v čase pôvodného konania. Týmto sa nie je možné stotožniť s dovolacou námietkou žalovaného, že konanie je zaťažené vadou litispendencie, t.j. prekážkou prv začatého konania. V tejto časti je týmto dovolanie nedôvodné.

41. Dovoláciu námietku vyvedenú ust. § 420 písm. e) CSP dovolateľ vzhliadol tým, že v súdnej veci nerozhodoval zákonný sudca, ktorým v dôsledku záväzného právneho názoru Krajského súdu v Bratislave mal byť sudca v konaní pred Okresným súdom Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 33Cb/80/2011. Táto dovolacia námietka sa viaže na námietku týkajúcu sa litispendencie, ktorá nebola vyhodnotená ako dôvodná (pozn. dovolacieho súdu).

42. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

43. Podľa § 49 písm. a) zákona o súdoch predsedovia súdov zabezpečujú riadenie súdov v oblasti výkonu súdnictva najmä rozvrhom práce. Podľa § 50 ods. 1 zákona o súdoch na účely tohto zákona sa rozvrhom práce rozumie akt riadenia predsedu súdu, ktorým sa riadi organizácia práce súdu pri zabezpečovaní výkonu súdnictva na príslušný kalendárny rok.

44. Podľa § 51 ods. 1 zákona o súdoch ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom, alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Súdnym úradníkom sa pridávajú veci podľa rozvrhu práce tak, aby sa zabezpečilo ich rovnomerné zaťaženie a riadny chod súdu.

45. Dovolací súd preskúmaním spisu konštatuje, že vec napadla 16. júna 2014 na Okresný súd Bratislava I náhodným výberom do senátu 34Cb, kde bola zákonnou sudkyňou JUDr. Marta Barková v zmysle Rozvrhu práce Okresného súdu Bratislava I na rok 2014 Spr 3342/2014-ÚZ účinného ku dňu nápadu veci na súd prvej inštancie. K zmene zákonného sudcu v priebehu konania nedošlo, čím je možné konštatovať, že námietka dovolateľa opierajúca sa o vadu konania v zmysle § 420 písm. e) CSP nie je dôvodná.

46. Ostatnú dovoláciu námietku vyvedenú podľa § 420 písm. f) CSP, vzhliadol dovolateľ v tom, že v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie sa nenachádza skutkové zistenie, na ktoré poukazuje odôvodnenie napadnutého rozsudku v bode 31. Odvolací súd týmto podľa dovolateľa dospel k ďalším, dopĺňujúcim skutkovým zisteniam, odlišným od skutkového stavu zistenému súdom prvej inštancie bez toho, aby nariadil pojednávanie a zopakoval dokazovanie. Ďalej podľa dovolateľa krajský súd nesprávne postupoval aj pri nedoručení písomného podania žalobcu označeného ako „kontra vyjadrenie“, čím mu bolo podľa jeho názoru odňaté právo na spravodlivý proces. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu je daný podľa dovolateľa aj tým, že pri vydaní svojho rozhodnutia použil iné ustanovenie právneho predpisu, čím je napadnuté rozhodnutie prekvapivé. Odvolací súd aplikoval na vec ustanovenie § 228 ods. 1 písm. a) OSP, hoci rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z ustanovenia § 228 ods. 1 písm. b) OSP.

47. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie

procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

48. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (III. ÚS 314/2018).

49. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie, alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

50. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07).

51. V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

52. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

53. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych, alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

54. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup

musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

55. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 a na ktoré v dovolaní poukázal tak dovolateľ, ako aj žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu. Podľa tohto stanoviska: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Dovolací súd však v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021 z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry ESLP ťažko bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporne došlo, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu k dovolaniu, resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Včlenením formulácie o práve na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil.“ (rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020).

56. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, že zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP. V súlade s § 387 ods. 2 CSP sa krajský súd obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu poskytol dostatočný výpočet všetkých relevantných skutočností, ktorými sa zaoberal, a ktoré v dostatočnom rozsahu vyhodnotil a svoje závery riadne a presvedčivo zdôvodnil. Následne odvolací súd odcitoval ustanovenie § 228 ods. 1 písm. a) OSP v spojení s ustanovením § 40 ods. 1 písm. h) ZRK.

57. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd síce v závere napadnutého rozhodnutia poukazuje aj na ust. § 228 ods. 1 písm. b) OSP, jeho úvahy však navodzujú dojem, že odvolací prieskum rozhodnutia súdu prvej inštancie opieral o dôvod obnovy konania v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. a) OSP, ktoré ustanovenie však súd prvej inštancie pri rozhodovaní neaplikoval vôbec, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na aplikácii ust. § 228 ods. 1 písm. b) OSP, ktoré za rozhodné pri rozhodovaní o povolení obnovy konania určuje také skutočnosti, ktoré nemuseli existovať v čase vydania napádaného rozhodnutia. Na rozdiel od skutočností spôsobilých vyvolať obnovu konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP, ktoré museli existovať v čase vydania rozsudku. Týmto je potrebné dať za pravdu dovolateľovi, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia je zmätočné a zároveň nepreskúmateľné.

58. Vada zmätočnosti je založená aj tým, že žalovanému nebolo doručené podanie žalobcu označeného ako „kontra vyjadrenie“. V zmysle ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je jej odporca

(Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45). Právo na kontradiktórne konanie zase znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu, a vyjadriť sa k nim (pozri citovaný rozsudok Komanický, § 46). Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu v sebe obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (III. ÚS 313/05). Táto zásada vyjadrujúca právo na spravodlivý proces, nutnosť rovnakých pravidiel hry alebo tiež princíp rovnosti zbraní pre všetkých účastníkov súdneho konania je ďalej rozvedená v zákone č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ale predovšetkým v Trestnom poriadku a Občianskom súdnom poriadku (obdobne IV. ÚS 35/02).

59. V zhode s vyššie uvedeným dovolací súd uzatvára, že z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotná strana sporu musí mať možnosť posúdiť, či, a do akej miery je písomné vyjadrenie protistrany v súdnom spore právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať, alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (m. m. vec K. S. proti Fínsku, rozsudok ESLP z 31. mája 2001; vec F. R. proti Švajčiarsku, rozsudok ESLP z 28. júna 2001). Inak povedané, požiadavka „kontradiktórnosti konania“ sa v judikatúre ESLP chápe skôr formálne, t.j. z jej hľadiska v podstate nezáleží, alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu. Dovolací súd preto konštatuje, že postupom odvolacieho súdu pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým postupom súd dovolateľovi ako žalovanému nedoručil podanie žalobcu označené ako „kontra vyjadrenie“ z 23. októbra 2018 (č.l. 1386 spisu) došlo k porušeniu princípu kontradiktórnosti konania, resp. k vade konania v zmysle § 420 písm. f) CSP.

60. Keďže dovolateľ dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa ust. § 420 písm. f) CSP, ktorá spočíva v nepreskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako celku, ako aj porušeniu princípu kontradiktórnosti konania je jediným možným prostriedkom nápravy zrušenie napadnutého rozsudku (§ 449 ods. 1 CSP) a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 CSP), ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky pre rozhodovaný spor podstatné (skutkové a právne) otázky.

61. Úlohou odvolacieho súdu v ďalšom konaní bude preskúmateľným spôsobom sa vysporiadať s jednoznačným a nezameniteľným dôvodom obnovy konania tak, aby dôvod obnovy nevyvolával žiadne pochybnosti.

62. Najvyšší súd záverom dodáva, že v civilnom sporovom konaní poskytovaná súdna ochrana ohrozených, alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, ktorá zahŕňa aj legitímne očakávania strán, že ich spor bude rozhodnutý spravodlivo, pričom aj v tejto súvislosti je opodstatnená preferencia materiálneho a nie len formálneho poňatia súdnej ochrany.

63. Vzhľadom na uvedené dovolací súd neskúmal ďalšie námietky dovolateľa vznesené v jeho dovolaní (nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 CSP), nakoľko v hierarchii postupu dovolacieho súdu prieskumu platí, že ak je dovolanie prípustné a dôvodné z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 CSP, dovolací súd už nemusí skúmať uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci (IV. ÚS 589/2011). Zároveň platí, že zrušením potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, sa konanie dostalo do štádia, kedy odvolací súd bude opakovane konať a rozhodovať o predmete žaloby žalobcu v celom rozsahu.

64. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

65. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 CSP).

66. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok